

1. novembra 1936. dalje. Nabrana vsota ostane pri društvu.

Za Učiteljski pokret se prispeva 50 din.

Za pristop k Učiteljski tiskarni se naj razvije osebna agitacija: V slogi je moč, zato podprite našo največjo gospodarsko ustanovo, kajti z njeno osamosvojitvijo stvorite temelj moči naše organizacije in učiteljskemu stanu.

Na zborovanju je podpisalo pristopnico učiteljev (-ic) kot zadržniki »Učiteljske tiskarne« 17 članov in članic.

Referent za šolo in prosveto, tov. Šebart Franjo, je predaval o temi: Navajanje učenec k svobodnemu šolskemu delu, s posebnim ozirom na elementarni razred.

Predavatelj je novodobno šolsko delo v elementarnem razredu psihološko utemeljil ter podal kratek pregled o delu v svojem razredu. Naziv »svobodno potekajoče šolsko delo« je Gaudigova terminologija. V elementarnem razredu se ne moremo govoriti o kakem svobodnem delu. Na nižji stopnji lahko govorimo samo o različnih načinih samodejavnosti. Svobodno delo nam naj bo končni smoter na višji stopnji. Najvažnejše delo pri navajanju k samodejavnosti je sistematično šolanje otrokove opazovalne sposobnosti — torej delo na neposredni resničnosti.

Paberki iz posameznih poglavij referata

1. Uvod. V uvodu je predavatelj podal bistvo novodobnega pouka, pri katerem ne smemo pozabiti dejstva, da se tudi v delovni šoli ne more žeti, če se ni prej sejalo. Pri navajanju k samodejavnosti moramo torej vedno računati z dolgotrajnim sistematičnim delom.

2. Šola in življenje. Namen šole je vedno le ta, otroka pripravljati na življenje odraslih. Mi bi mladino ogoljufali marsikaterih vrednot, če bi jo pripravljali samo na to življenje. Doraščajoča mladina živi čisto svoje življenje. Šola sama pa tudi organizira svojevrstno življenje — šolsko življenje. Tu je treba opozoriti na samodejavno pripravo šolskih in razrednih slavnosti.

3. Dresura - intelekt. Stara šola je najbolj grešila v tem, da je otroke preveč dresirala. Premalo, ali skoraj nič ni upoštevala otrokove iznajdljivosti, ki je v pravem pomenu besede biološki uspeh intelekta.

4. Delovni potek. Otto Scheibner razdeli potek dela na sledeče stopnje: a) Postavitve cilja, b) Sestavi se načrt potrebnih delovnih sredstev, ki se jih potem pripravijo. c) Izvršiti je treba posamezne delovne korake in te obdržati v medsebojni zvezi. d) Izid dela se kontrolira, včleni in uporabi.

5. Strnjeni pouk v elementarnem razredu. V elementarnem razredu mora tvoriti središče vsega šolskega dela domovinsko - življenjski pouk, ki je torej realni nosilec strnjene pouka.

6. Domovinsko - življenjski pouk. Kaj je otroku domovina? Šestletnemu otroku je domovina ljubezen do živali in rastlin, verno posnemanje dejavnosti odrasčenca, ljubezen do vselega, grotesknega, zvencenega in šega-vega, njegova nagnjenost k pravilnemu in tajinstvenemu ter posebljenju vseh dogodkov. Domovina so otroku njegove igrice in njegovo vsakdanje življenje z vsemi veselimi in žalostnimi dogodki.

7. Pripovedke in pravljice. Tudi pripovedka — pravljica nudi otroku življenjsko situacijo ter vse to, kar je otroku »domovina«. Mnogokrat nam torej kot izhodišče za domovinsko - življenjski pouk lahko služijo pripovedke in pravljice, n pr. pri naravnih pojavih, ki jih otrok sicer ne bi opazil, na pr. »Veter na delu«.

8. Čitanje. Otrok naj čita povsod in kjerkoli. Čitanje mora biti vedno v zvezi z domovinsko - življenjskim poukom. Da otrok čimprej pride do simultane razumevanja besedne slike, so potrebne raznolike sistematične vaje, predvsem pa delo na stavnici, ki bi je ne smela pogrešati nobena šola.

9. Pisanje. Stari narodi so pisali s klini, rastlinskimi stebli na voščene plošče in še nedavno so ljudje uporabljali gosja peresa, s katerimi so pisali na pergament. Od 2. polovice XIX. stoletja je splošno v rabi jekleno pero. Ves ta zgodovinski razvoj bi moral preživeti vsak otrok. Zaradi tega bi morali v elementarnem razredu uvesti rediš pero, ki je naravno nadomestilo za gosje pero.

10. Risanje. Potreba po grafičnem udejstvanju nastane pri otroku v predšolski dobi, brez ozira na nadarjenost. V tem letu pa (9—13 let), ko se otrok preorientira iz pravljice, tedaj tudi opusti poizkuse v naravnem risanju. Spontano nagnjenje otroka k risalni umetnosti zelo zgodaj usahne. Zaradi tega so tudi že v elementarnem razredu pri risanju potrebne sistematične predvaje.

11. Računstvo. Pestalozzi pravi: Otroci naj se predvsem naučijo delati — to naj velja tudi za računski pouk. Vse vaje in uporabne naloge naj izhajajo iz domovinsko - življenjskega pouka.

12. Delo na posredni resničnosti — na sliki. Pri zopetnem spoznavanju predmetov na sliki odločuje obris — ne pa barvni ton. Pri opazovanju slike moramo razločevati intelektualno razumevanje slike in estetsko presojanje. Pri intelektualnem razumevanju slike razločujemo več stopenj. Posebnost druge stopnje (4.—8. leto) pa je v tem, da vpliva na otroka pravilno zopetno spoznanje predmet fantazijsko. Otrok se zaradi tega zelo rad peča s sliko ter s pomočjo te zelo lahko samostojno pripoveduje. Nujna potreba ilustracij je baš v elementarnem razredu s tem psihološko dokazana (Neumann).

13. Socialno zadržanje otroka. Pet- do šestleten otrok je zelo nagnjen podrediti se željam drugih ljudi. To je v zvezi z razvojem dolžnostnega čuta. Otrok postane zelo lahko vzgojljiv. Učitelj v elementarnem razredu ima torej pri jačanju socialnega čuta zelo lahko nalogo, če pravilno in v dovoljni meri upošteva vzgojni moment.

14. Zmožnost učenčeve samostojne kritike. Vzganjanje h kritičnemu mišljenju je potrebno z ozirom na to, če pomislimo, koliko milijonov ljudi avtoritativno in brez vsake kritike sledi različnim časopisom, knjigam, strankam, kastam, govornikom itd. Vzganjanje h kritičnemu mišljenju je tudi potrebno, če pomislimo, koliko tisočev ljudi zaradi svoje nezmožnosti v kritiziranju ovira svoje in tuje ustvarjalne sile. Za uspešno vzgojo je najvažnejše, da otroka navajamo na pozitivno samokritiko.

15. Notranja organizacija učiteljstva. Če hočemo govoriti o kakem uspešnem navajanju k samodejavnosti, se bo to navajanje moralo vršiti na vseh stopnjah pouka. Prvi predpogoj za to uspešno delo je tesna povezanost med učiteljstvom ene šole, kakor tudi med učiteljstvom različnih šol. Uradne konference so bolj formalnega značaja. Saj nam že beseda »uradna« sama pove, da te ne morejo biti uspešno gibal za izpopolnitev na psihološko pedagoškem polju. Učitelj posameznik prav malo zmora. Saj vsakega tovariša odlikujejo različne sposobnosti, ki bi jih lahko nudil skupnosti. Navadno se tovariši med seboj sploh ne družijo, temveč iščejo družbe v neučiteljskih vrstah. Na šestrazrednici je šest tovarišev z različnimi sposobnostmi, toda največkrat, žal, tudi z različnimi interesi. S svojimi sposobnostmi bi se torej lahko večstransko pozitivno udejstvovali, vendar pa bi moral biti vsem skupen interes — dvig šole na psihološkem in pedagoškem polju. Učitelj s pomanjkljivim znanjem psihologije, je kakor človek brez noge, ne more uspešno hoditi po poti v boljšo bodočnost.

To so glavne misli, o katerih je referent v svojem referatu izérpno razpravljal.

Učiteljstvo je izrazilo željo, da tovariš Šebart svoj referat priobči v »Popotniku«.

Tov. Šebart se je odločil, da bo priobčil samo najbolj karakteristične odlomke iz tega referata pod naslovom: »Paberki iz novodobnega šolskega dela v elementarnem razredu«.

R. Gallob, preds. I. Krížev, tajnik.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEC
Izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

Vsak učitelj(ica) je lahko član

Učiteljske tiskarne!

+ JUU — SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO LENDAVA je zborovalo 14. nov. 1936. v Lendavi. Navzočih je bilo 42 članov, t. j. 51%.

Predsednik Peternel je otvoril zborovanje in pozdravil vse navzoče, posebno še zastopnika oblasti g. šol. nadzornika Mikuža in sekcijskega tajnika tov. Kumlja. Pozdravil je tudi vse nove tovariše in omenil slovo prejšnjega tajnika tov. Skočirja, ki je bil premeščen drugam.

Tovariš predsednik je podal situacijsko poročilo in prikazal vse one sile, ki izpodkopljujejo ugled učiteljstvu in organizaciji. Zavezal se je za strogo stanovsko linijo in pozival tovariše k solidarnosti in aktivnemu društvemu delu.

Za njim je prevzel besedo sekcijski tajnik tov. Kumelj. V več kot enurnem govoru je obravnaval pereča stanovska in prosvetna vprašanja. Najprej se je dotaknil problema nenameneščenih uč. abiturientov, ki naj bi prišli do kruha z upokojitvami doslužnih moči — ex off. Poudarjal je premajhno povezanost šol in učnih načrtov. Za izravnavo bi se naj ustanovila prosvetna zbornica vseh vzgojiteljskih poklicev. Da bo pa imel učitelj dovolj ugleda, si bo moral v bodočnosti pridobiti izobrazbo na univerzi. Analiziral je disciplinski postopek za učitelja in ugotovil, da je dober za upravne uradnike, ni pa primeren za učiteljstvo, ki živi v posebnih prilikah na podeželju. Da bi se izločili kvarni vplivi na šolo, naj postane šola samoupravna.

Članska zaščita se bo vršila z zahtevami po stalnosti, razpisu mest in doslednem disciplinskem postopku. Dejanska zaščita pa se bo vršila z zbiranjem podatkov in obrambnim skladom za odpuščene tovariše. Za red v organizaciji naj skrbijo častna razsodišča. Končno je podal kronološki pregled dela in uspehov JUU in pozival vse navzoče k zavednosti in solidarnosti.

Tov. Drekonja poudarja na te besede, da je za solidarnost potreba vzgoje. V svojem govoru je grajal nekatere nepravilnosti, ki da so v društvu in ki so vzrok, da nekateri tovariši ne prihajajo redno na zborovanja. Neki tovariš se je zanimal, če je mogoče tožiti krivca za neistinite pavšalne napade. Tovariš Kumelj mu je pojasnil, da na pavšalne napade nimamo zaščite in ne moremo nikogar zvati na odgovornost, kar je največja amoralna pavšalnih napadov. Učiteljstvo pa hoče vedno obdržati dostojnost.

Iz poročil in debate so se izluščili predlogi, ki se nanašajo na učiteljsko stalnost, na strogo stanovsko linijo JUU, uvedbo draginjskih doklad in na ukinitve 1% doklade k uslužbenškemu davku, ki se naj ukine. Dalje govorijo predlogi o razpisu in oddaji učiteljskih mest, o ločitvi šole od politične uprave, o podpornem skladu za odpuščene tovariše in proračunu za poslovno leto 1936/37 ter o pooblastilu sekciji, ki naj brani čast učiteljstva pred neosnovanimi napadi gospoda R. Pevca z vsemi legalnimi sredstvi. Vsi predlogi so bili soglasno sprejeti.

Nato je tovariš Majhen predaval o učiteljskem pokretu, ki si je nadel nalogo, poučiti vas in njene potrebe, odnos šole do ljudi, ekonomski položaj učencev itd. Razvil je delovni načrt pokreta in zaprosil za podporo. Soglasno se mu je odobrila podpora 100 din.

Prihodnje zborovanje bo v Črensovcih. Dan se bo objavil v »Učit. tovarišu«.

Peternel, preds. Krížanič Franc, tajnik.

Novosti na knjižnem trgu

—k Knjige Slovenske matice za 1936 so izšle. — Za svoje člane je izdala Slovenska matica letos tri obširne knjige, ki jih dobe člani broširane za članarino 50 din. Najmanj toliko je vredna že prva knjiga, dr. Izidorja Cankarja »Renesansa«, 1. snopič, ki obsega 208 strani leksikonskega formata z 98 reprodukcijami na najboljšem papirju. Snopič obravnava glavne slikarje in kiparje renesanse, Leonarda de Vincija, Michelangela, Donatellija, Raffaella itd. Za nameček pa dobijo člani še dve debeli knjigi Cervantesovega romana »Don Kihot«, in sicer II. in III. del, prevedel S. Leben. Vsak ima 352 strani in 9 ilustracij Nikolaja Pirnata. Vse te knjige stanejo broširane 50 din. Roman »Don Kihot« pa se dobi lahko tudi vezan za doplačilo 12 din za knjigo, snopič Cankarjeve »Renesanse« pa se bo vezal z 2. snopičem, ki izide kesneje. Član Maticе postane lahko vsakdo, letna članarina je 50 din, za kar dobi vse redne knjige brezplačno. Novi člani dobe I. del romana »Don Kihot« broširanega za 25 din, vezanega za 37 din. Hkrati imajo Maticni člani pravico do izrednih, nizkih cen za vse Maticne knjige, ki so izšle doslej in jih ima založba še v zalogi. Prospekte in cenike zahtevajte pri Slovenski matici, Ljubljana, Kongresni trg 7.

KNJIGE SLOVENSKE ŠOLSKE MATICE ZA LETO 1936.

Slovenska šolska matica skrbi pri Slovencih za pedagoško kulturo in izdaja že več kot 30 let vsako leto knjige, bogate po vsebini in pomembne za pedagoško praktično delo. Tudi letos pripravlja Matica svojim članom književni dar, ki bo zadovoljil tako one, ki jim je pri sreju pedagoška teorija, pa tudi one, ki si žele navodil za praktično šolsko delo. Prva knjiga bo Pedagoški zbornik, ki bo prinesel obširne razprave univ. prof. Maclecova in Ozvalda o psihološkem in pedagoškem pogledu na zločinca, dr. Gogale o narodni šoli in narodnem učitelju, dr. Brunna ob obletnici Stritarja. Cvetka o vzgojnem pomenu glasbe, Schmita o psihotehnikah itd. Drugo knjigo bo napisal univ. doc. dr. Bohinjec in bo nadaljeval svojo znamenito Geografijo Evrope, ki je strokovno zelo temeljita, služi pa tudi kot prepotrebni priročnik za učitelje vseh šol. S tretjo knjigo pa začneja Matica serijo pedagoških priročnikov, ki bo obsegala do 20 knjig, nekakšno pedagoško enciklopedijo, katero urejuje prof. Gustav Šilih v Mariboru. Izšla bo letos Vrančeva knjiga o osnovah strnjene šolskega dela. Odbor Maticе upa, da bo s tako knjigo ustregel željam učiteljstva, ki potrebuje praktičnih pedagoških priročnikov.

Če bo število članov kaj prida narastlo, do 2500, bo izšla še četrta knjiga, tudi pedagoški priročnik, in sicer Finkova Metodika čitalnega in pisalnega pouka. Tudi to bo praktična knjiga, ki pa bo vsebovala tudi vso teorijo o tem predmetu.

Obljubljene in pripravljene knjige so gotovo toliko vredne, da jih bo z veseljem naročil vsakdo, ki je bil že doslej član Slovenske šolske matice, privabile pa bodo gotovo še druge, tudi izven vrst osnovnošolskega učiteljstva, da se bodo naročili nanje. Članarina je zelo nizka, znaša 30 din. Učitelji naj se javijo za članstvo pri svojih poverjenikih, ostali pa naj se priglasijo direktno na naslov: Slovenska šolska matica, Ljubljana, Komenskega ulica, šola na Ledini.

Naročniki naj se javijo čimprej, da bo mogoče določiti končno naklado knjigam.

Odbor slovenske šolske matice.

—k Za dojenčka ni dobro vsako oblačilce, kakor mislijo nekatere ženske. V knjižici »Moj novorojenček«, ki obsega 32 strani in ima 25 slik, dobi vsaka mati vse kar potrebuje za moderno nego svojega otroka. — Knjižica stane 12 din. — Naroča se tudi v

Zelo primerna
BOŽIČNA DARILA!

*
Največja izbira!

*
Oglejte si naše izložbe!

A. & E. SKABERNE
LJUBLJANA

Zimski plašči,
kostumi, kompleji,
obleke in bluže
samo zadnje novosti
v največji izbiri pri

ELITE

Prešernova ulica št. 7-9
Ljubljana

Vaša želja se je izpolnila!

Dobi se slika

**sv. Cirila
in Metoda**

v lepih barvah, velikost 70 x 90 cm!
— Do sedaj smo jo najbolj pogrešali pri
zgodovinskem pouku, zato si jo takoj
nabavite! — Cena sliki je din 60—

Odobrena in priporočena je z odlokom ministrstva prosvete P. br. 42.005 od 23. X. 1936 na osnovi mišljenja »Glav. prosv. saveta« S. br. 823/36.

Naročila sprejemata komisijska zaloga za dravsko banovino
knjigarna „Učiteljske tiskarne“
v Ljubljani in njena podružnica v Mariboru